

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601, тел./факс: (044) 284-06-08, тел. (044) 284-05-54,
590-47-69; e-mail: minregion@minregion.gov.ua, сайт: www.minregion.gov.ua;
код згідно з ЄДРПОУ 37471928

№ _____

на № _____

від _____

Міністерство культури та інформаційної політики України

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 07.09.2022 № 23818/1/1-22 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики від 06.09.2022 № 04-14/03-2022/148601 Міністерство розвитку громад та територій України, в межах компетенції, розглянув проект Закону України «Про деколонізацію гуманітарної сфери України» від 01.09.2022 реєстр. № 7721 (далі – проект Закону), внесений народними депутатами України М.Л. Княжицьким та іншими та, в межах компетенції, підтримується розгляд та прийняття проекту Закону із врахуванням наступних зауважень.

В проекті Закону використовуються терміни «індивідуальне погодження», «гloffікація», «асоціативний зв'язок», застосування яких без законодавчого визначення їх змісту може призвести до різного тлумачення під час застосування.

Частиною першою статті 7 проекту Закону передбачається, що пам'ятники (монументи), меморіальні дошки, інші пам'ятні знаки, присвячені будь-яким фізичним особам, подіям в історії України та світу, споруджуються, створюються, встановлюються в публічних місцях виключно за наявності індивідуального погодження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері культури.

Для отримання встановленого цією статтею закону індивідуального погодження, особа, яка планує встановити пам'ятник (монумент), меморіальну дошку, інший пам'ятний знак, подає до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері культури відповідну заяву (частина четверта статті 7 проекту Закону).

Крім того, абзацом другим частини шостої вищевказаної статті проекту Закону передбачено, що пам'ятники (монументи), меморіальні дошки, інші

СЕД Мінрегіон IT-Enterprise
вн. №2041720

Підписувач Лозинський Василь Миронович
Сертифікат 5FBB77F7B650371D04000003B20000057A40000
Дійсний з 30.11.2020 15:30:11 по 30.11.2022 15:30:11

№1/8.3/7139-22 від 14.09.2022

пам'ятні знаки, присвячені будь-яким фізичним особам, подіям в історії України та світу, споруджені, створені, встановлені з порушенням вимог цього закону, підлягають демонтажу сільською, селищною, міською радою, на території якої відповідний об'єкт виявлено, впродовж трьох місяців від дати його виявлення.

Таким чином, індивідуального погодження потребуватимуть пам'ятники (монументи), меморіальні дошки, інші пам'ятні знаки, які споруджуватимуться, створюватимуться та встановлюватимуться в публічних місцях.

Зазначену норму також передбачається застосувати і до вказаних об'єктів, які вже встановлені.

Однак, процедура отримання індивідуального погодження на вже існуючий об'єкт проектом Закону не передбачена. Лише зазначено, що рішення про демонтаж пам'ятника (монумента), меморіальної дошки, іншого пам'ятного знаку, присвяченого будь-якій фізичній особі, події в історії України та світу, не здійснюється, скасовується органом або посадовою особою, яка відповідне рішення прийняла, якщо після його прийняття, але до моменту фактичного демонтажу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері культури видав відповідне індивідуальне погодження.

При цьому законопроект не містить положень щодо способу «виявлення» пам'ятників (монументів), меморіальних дошок, інших пам'ятних знаків, присвячених будь-якій фізичній особі, події в історії України та світу; суб'єкта звернення до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері культури, для отримання індивідуального погодження на існуючий об'єкт.

Не врегульованим залишається питання визначення суб'єкта, на якого покладається відшкодування витрат з демонтажу відповідних об'єктів. Вважаємо за доцільне у частині 6 статті 7 проекту Закону таким суб'єктом визначити юридичну чи фізичну особу, яка встановила відповідний пам'ятний знак.

Слід враховувати, що пам'ятники (монументи) можуть бути як державного (рішення про спорудження приймалося Кабінетом Міністрів України) так і місцевого значення (рішення про спорудження приймалося місцевими органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування) (постанова Кабінету Міністрів України від 08.09.2004 № 1181 «Деякі питання спорудження (створення) пам'ятників і монументів»). Наразі «особою, яка планує встановити пам'ятник (монумент)» згідно з цією постановою може бути центральний або місцевий органи виконавчої влади, підприємство, установа, організація та об'єднання громадян.

З огляду на зазначене, стаття 7 проекту Закону потребує перегляду та відповідного доопрацювання.

Частиною третьою статті 8 визначається обмежений перелік підстав для відмови у наданні індивідуального погодження на використання власних імен фізичних осіб, географічних назви у найменуванні закладу культури,

заснованого на державній або комунальній формі власності. Разом з тим абзацом шостим цієї частини пропонується передбачити, що додаткові підстави для відмови у наданні індивідуального погодження визначаються Положенням, яке затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері культури.

З метою забезпечення правової визначеності, вважаємо за доцільне зазначити в проєкті Закону вичерпний перелік підстав для відмови у наданні відповідного погодження.

Аналогічні уточнення рекомендуємо застосувати і до частини третьої статті 9 проєкту Закону.

У статті 10 проєкту Закону встановлюється заборона на присвоєння назв, що звеличують, увіковічують, пропагують або символізують державу-окупанта або її визначні, пам'ятні, історичні та культурні місця, міста, дати, події, її діячів тощо. Разом з тим, в статті не визначається орган державної влади, уповноважений вживати заходів, щодо реалізації відповідної заборони.

Також проєкт Закону потребує певного редакційного доопрацювання.

Перший заступник Міністра

Василь ЛОЗИНСЬКИЙ

Лаврушко Ліліана
Корнієнко Ірина
Рубчак Микола
0939757808

СЕД Мінрегіон IT-Enterprise
вн. №2041720

Підписувач Лозинський Василь Миронович
Сертифікат 5FBV77F7B650371D040000003B20000057A40000
Дійсний з 30.11.2020 15:30:11 по 30.11.2022 15:30:11

№1/8.3/7139-22 від 14.09.2022